

Porsgrunn kommune
Postboks 128
3901 PORSGRUNN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Pernille Bechmann, 33372310

Tillatelse – Mudring, peling og utfylling – gbnr. 33/314 – Sandøya fergekai – Porsgrunn kommune

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Porsgrunn kommune tillatelse, etter forurensningsregelverket, til å mudre inntil 500 m² sjøbunn med et masseuttak på inntil 400 m³, peling med inntil 38 peler innenfor et areal på inntil 600 m² samt utfylling over et areal på 150 m² ved Sandøya fergekai, gbnr. 33/314 i Porsgrunn kommune.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven §§ 11 og 16 og forurensningsforskriften § 22-6.

Tillatelsen gis på vilkår angitt i eget vedlegg, og er gyldig i to år fra dags dato.

Frister

- Varsle oppstart minimum en uke før arbeidene starter.
 - Rapportere om utført arbeid innen seks uker etter at tiltaket er fullført.
-

Søknaden

Porsgrunn kommune søkte 13.07.2021 om tillatelse etter forurensningsregelverket til å fylle ut inntil 200 m² sjøbunn med inntil 600 m³ masse, til å mudre inntil 500 m² sjøbunn med et masseuttak på inntil 400 m³ og til peling som berører et areal på inntil 600 m². Tiltaket skal utføres ved Sandøya fergekai, gbnr. 33/314 i Porsgrunn kommune. Under saksbehandlingen er den opprinnelig planlagte utfyllingen erstattet med en tørrmur av granittblokker som berører 150 m² tidligere utfylt areal.

Formålet med å fylle ut er å utvide eksisterende molo mot vest. Formålet med å mudre er å sikre tilstrekkelig seglingsdyp ved fergekaia. Masser fra mudringen skal leveres til godkjent mottak. Formålet med å pele er fundamentering av fergekaia. Det skal benyttes borede stålkjernepeler og rammede stålrørspeler. Borede peler vil generere boreslam som er planlagt samlet på land. Ved behov vil boreslam gjennomgå avvanning og vannet vil bli sluppet tilbake i sjø. Boreslam skal leveres til godkjent mottak. Rammede stålrørspeler vil føre til fortrenkning av sediment. Det er foreslått å gjennomføre turbiditetsovervåking under tiltaket. Av rent tekniske hensyn, så vurderer tiltakshaver det som mulig å bruke siltgardin i området.

Det er ikke bestemt om tiltaket skal gjennomføres fra land eller skip.

Sjøbunnen i og ved tiltaksområdet er blitt analysert for miljøgifter i overflatesediment (0-10 cm) ved tre stasjoner og dypere sediment ved en stasjon. Resultatene viser konsentrasjoner av en rekke miljøgifter tilsvarende inntil tilstandsklasse IV (dårlig), jf. klassifiseringssystem for sediment (M-608 | 2016 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota»).

I Miljødirektoratets Naturbase (kart.naturbase.no) kommer det frem at noen av pelene vil berøre et «bløtbunnsområde i strandsonen» registrert som lokalt viktig (verdicode C).

Forhåndsvarsling og offentlig høring

Søknaden ble forhåndsvarslet til sakens parter og andre berørte, samt annonsert i Telemarksavisa, Porsgrunns dagblad og Varden og lagt ut til offentlig høring på Statsforvalterens nettsider, jf. §§ 36-6 til 36-8 i forurensningsforskriften. Høringsfristen var 02.12.2021.

Vi mottok to uttalelser, fra Fiskeridirektoratet region Sør og Kystverket region Sørøst.

Kystverket hadde ingen vesentlige merknader til omsøkt tiltak etter forurensningsregelverket.

Fiskeridirektoratet skriver at det omsøkte tiltaket ikke vil komme i konflikt med fiskeriinteressene i området. Videre påpeker de at tiltaket vil berøre et bløtbunnsområde i strandsonen, at slike områder utgjør viktige beiteområder for mange arter av fisk og at all mudring i bløtbunnsområdet er lite ønskelig. Fiskeridirektoratet skriver at tiltaket må vurderes mht. størrelse og behov og gjennomføres på en så skånsom måte som mulig. Eventuelle kontaminerte masser må tas på land og deponeres i godkjent deponi og en eventuell mudring må kun foregå i perioden oktober – februar av hensyn til det marine naturmiljøet.

Tiltakshaver opplyser at tiltakets omfang er vurdert med hensyn på størrelse og behov og at løsmasser fra mudring og boreslam fra peling vil bli levert til godkjent mottak. Tiltakshaver beskriver at tiltaket vil gjennomføres på en skånsom måte med kontinuerlig overvåking av turbiditet. I tillegg bemerker tiltakshaver at de synes det er for strengt å kun tillate mudring i perioden oktober til februar fremfor medio september til april og stiller spørsmål ved om Fiskeridirektoratet inkluderer pelearbeider inn under mudring.

Uttalelser fra andre instanser

Kommunen ga tillatelse til tiltaket etter plan og bygningsloven i vedtak datert 20.12.2021.

Lovgrunnlag

Mudring fra skip er forbudt etter forurensningsforskriften kapittel 22 *Mudring og dumping i sjø og vassdrag* § 22-3 og § 22-4. Med hjemmel i § 22-6 har Statsforvalteren myndighet til å gi tillatelse til mudring fra skip hvis det søkes om det.

Statsforvalteren er delegert myndighet for utfylling i sjø og vassdrag, når tiltaket skjer fra land og skip og for mudring i sjø og vassdrag, når tiltaket skjer fra land (Miljødirektoratet rundskriv T-3/12, 2012).

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 kan forurensningsmyndigheten gi tillatelse med vilkår til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om

tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Kravene i vannforskriften §§ 4 - 6 og naturmangfoldloven kapittel 2 legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelse etter forurensningsloven.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og endringssøknad må foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Statsforvalterens vurdering

Mudring medfører en forringelse av naturkvaliteten på stedet. Utfylling beslaglegger areal, men berører ikke naturverdier innenfor tiltaksområdet. Statsforvalteren har en generelt restriktiv holdning til å gi tillatelse til mudring og utfylling.

Det legges vekt på at eventuelle tiltak skal være forsvarlig med hensyn på forurensningssituasjonen, biologisk mangfold og miljøet ellers. Eventuelle negative konsekvenser for miljøet og naturverdier skal veies opp mot de fordeler tiltaket vil medføre.

Tiltaket anses å være av samfunnsmessig betydning ved at det tilrettelegger for bruk av ny elektrisk passasjerferge på strekningen Brevik – Sandøya – Bjørkøya. Overgang fra motorisert til elektrisk passasjerferge vil redusere forurensende utslipp på denne transportetappen.

Forurensning

Sjøbunnen i og ved tiltaksområdet er blitt analysert for miljøgifter i overflatesediment (0-10 cm) ved tre stasjoner og dypere sediment ved en stasjon. I henhold til klassifiseringssystem for sediment (M-608 | 2016 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota») anses det øvre sedimentlaget som forurenset. På denne bakgrunn stiller vi vilkår om at mudrede masser og boreslam fra peling skal leveres til lovlig avfallsanlegg, som omsøkt.

Tiltaket, spesielt mudringen medfører fare for spredning av forurensete partikler. Sedimentprøvene viser at forurensningsgraden varierer mye innenfor tiltaksområdet, samt at sedimentet med de høyeste konsentrasjonene av miljøgifter inneholder en betydelig andel (ca. 30 %) finstoff (silt og leire) med potensiale for transport over lengre avstander. På bakgrunn av innhold av finstoff sammenholdt med forurensningsgraden er det etter vår vurdering ikke tilstrekkelig å overvåke turbiditet under mudringen. Statsforvalteren setter derav krav om bruk av velfungerende siltgardin under mudring.

Det skal benyttes en kombinasjon av borede stålkjernepeler og rammede stålrørspeler.

For borede stålkjernepeler anser vi boreslammet til å utgjøre den viktigste kilden til spredning av forurensning. Det skal benyttes best mulig driftsmetode og teknologi for oppsamling, separering og avvanning, jf. forurensningsloven § 2, nr. 3. For å sikre at avvanningen ikke medfører spredning av forurensning stiller Statsforvalteren krav om at turbiditet i utslippet fra avvanningen ikke overstiger 10 NTU og at utslippet ikke medfører oppvirvling av sediment fra sjøbunnen.

Rammede stålørspeler medfører fortrenkning av sediment. Ifølge søknaden vil pelingen maksimalt medføre fortrenkning av totalt 10 m³ sediment som i liten grad forventes spredt. For å kunne avdekke om spredningen likevel er betydelig og i så fall stanse arbeidene stiller vi krav om overvåking av turbiditet under pelingen, som omsøkt.

Utfyllingen skal bestå av granittblokker. Vi legger til grunn at utfyllingen gjennomføres på allerede utfylt areal bestående av grove masser, som oppgitt i søknaden. På denne bakgrunn anser vi dette arbeidet til å ikke å medføre stor fare for partikkelspredning. For å kunne avdekke om spredningen likevel er betydelig og i så fall stanse arbeidene stiller vi krav om overvåking av turbiditet under utfyllingen, som omsøkt.

Naturmangfoldloven

Tiltaket omfatter mudring, utfylling og peling i et område som delvis går inn i et registrert lokalt viktig (C-verdi) bløtbunnsområde (naturbase.no). Det er i forbindelse med planarbeidet ved Sandøya påvist en meget stor bestand av arten vanlig sandskjell i og utenfor tiltaksområdet. Denne naturtypen endret status fra sårbar til livskraftig i oppdatert rødliste fra 2021, og er derav ikke en rødlistet art.

Innenfor bløtbunnsområdet er det i tillegg registrert observasjon av sukkertare som er en art av særlig stor forvaltningsinteresse.

Tiltaket vil ikke direkte berøre registrerte verneområder, gyteområder eller friluftsområder.

Etter Statsforvalterens vurdering oppfylder kunnskapsgrunnlaget de krav som stilles i naturmangfoldloven § 8 for å kunne ta beslutning i saken.

Tiltaket utgjør et mindre naturinngrep i et område som allerede er forringet. Mudring vil foregå utenfor bløtbunnsområdet og utfyllingen vil foregå på allerede utfylt areal. Det registrerte bløtbunnsområdet vil berøres av noen av pelene.

Bløtbunnsområdet som berøres er oppstykket av eksisterende molo og vurderes som allerede forringet gjennom tidligere tiltak. På denne bakgrunn anser vi tiltaket til å ikke medfører bit-for-bit forringelse, men det vil bidra til å opprettholde den nåværende fragmenteringen av naturtypen. Den observerte bestanden av vanlig sandskjell er beskrevet som meget sterk. Tiltaket berører kun en liten del av det lokale leveområdet for bestanden og forventes ikke å ha betydelig negativ effekt.

Tiltaket vil kunne påvirke bløtbunnsområdene i nærheten av tiltaksområdet gjennom nedslamming og spredning av forurensning. Vi vurderer dette som ivaretatt gjennom krav om velfungerende siltgardin under mudring, oppsamling av boreslam fra peling og turbiditetsovervåking.

Tiltak i sjø er som regel ikke tillatt i perioden 15. mai til 15. september. Med bakgrunn i naturforholdene på stedet, tiltakets begrensede varighet og med vilkår som reduserer partikkelspredningen ser vi ikke grunn til å avvike fra dette i denne saken.

Når tiltaket gjennomføres etter vilkår i tillatelsen, forventes ikke økning i den totale belastningen på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10. Statsforvalteren anser ikke tiltaket til å utgjøre en vesentlig fare for at forvaltningsmålene for naturtypene og artene som lever der ikke oppnås, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Etter Statsforvalterens vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og virkninger på naturmangfoldet. Førre- varprinsippet får dermed ikke anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 9.

Tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltakene volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakenes og skadens karakter, jf. naturmangfoldloven § 11.

Tiltaket må utføres på mest mulig skånsom måte for å hindre spredning av forurenset sediment og nedslamming av nærliggende miljø. Statsforvalteren stiller krav om velfungerende siltgardin under mudring og overvåking med turbiditetsmålinger under peling og utfylling utenfor siltgardin, jf. naturmangfoldloven § 12. Det skal også tas særlig hensyn til andre forhold som kan virke spredningsreducerende, herunder vurdering av strøm, værforhold og tidevann.

Vannforskriften

Tiltaksområdet ligger i vannforekomsten Langesundsfjorden (vannforekomstID 0110010801-C). Vannforekomsten har moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand og er registrert med risiko for å ikke nå miljømålet om minimum god økologisk og kjemisk tilstand.

Statsforvalteren ser det ikke som sannsynlig at tiltaket vil forringe vannforekomsten eller arbeidet for å nå området miljømål i vesentlig grad, jf. vannforskriften § 4 når det gjennomføres etter vilkårene i tillatelsen.

Andre forhold

Statsforvalteren forutsetter at det aktuelle området har tilfredsstillende stabilitet slik at tiltaket ikke medfører utgliding av grunn eller sjøbunn.

Tiltaksgjennomføringen, spesielt pelingen vil medføre støy. Området er allerede støypåvirket gjennom fergetrafikk og småbåthavn. Støy i anleggsperioden er regulert i planbestemmelsene til reguleringsplanen Sandøya fergekai. Etter vår vurdering er det ikke behov for ytterligere regulering av støy i omsøkt tiltak.

Konklusjon

Tiltaket anses ikke å forringe vannforekomsten i vesentlig grad og sannsynligheten for negativ påvirkning på naturmangfoldet vurderes som liten. Mudringen er nødvendig for å sikre tilkomst med elektrisk ferge til ny fergekai.

Statsforvalteren har lagt vekt på de forurensningsmessige ulemperne ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår for å motvirke at forurensning fører til skader eller ulemper, og det er krav om avbøtende tiltak ved siltgardin og rensing av vann, jf. forurensningsloven § 16, samt overvåking og kontroll.

Statsforvalteren vurderer fordelene ved tiltaket, ved at ny elektrisk ferge kan tas i bruk til å være større enn ulemperne tiltaket fører til for naturmiljøet, og gir på denne bakgrunn tillatelse til omsøkt mudring, peling og utfylling.

Vedtak om gebyr

Som varslet per brev av 04.11.2021 medfører behandling av tillatelse et gebyr i henhold til forurensningsforskriften kapittel 39. Vi har ikke mottatt kommentarer til varslet.

Porsgrunn kommune skal betale et gebyr på kr 35 000 for Statsforvalterens behandling av søknaden om tillatelse, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Dette tilsvarer sats 6 (i 2022) i forurensningsforskriften § 39-4. Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klageadgang

Vedtakene om tillatelse og gebyrsats kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretningen om vedtaket er kommet frem. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

En eventuell klage skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Klageinstansen er Miljødirektoratet.

Det gis ikke oppsettende virkning på en eventuell klage på gebyrsats. Gebyret må derfor betales, og dersom det gis medhold i klagen, vil restbeløpet tilbakebetales.

Med hilsen

Guri Ravn (e.f.)
fungerende fagsjef

Pernille Bechmann
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vilkår - Tillatelse etter forurensningsloven til mudring, peling og utfylling ved Sandøya fergekai for Porsgrunn kommune

Kopi til:

Fiskeridirektoratet - region sør	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Naturvernforbundet i Telemark	Fogtegata 19	3936	PORSGRUNN
Frode Charles Stamland	Sundjordgata 31	3933	Porsgrunn
Tove Skare	Sandakervegen 13	3736	SKIEN
Arve Risø	Sundet 1	3950	Brevik
Robin Mortensen	Søndre Maiensveg 18	3950	BREVIK
Bente Haldorsen	Søndre Maiensveg 22	3950	BREVIK
Norsk Maritimt Museum	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO
Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark	Postboks 3089	3707	SKIEN
Svanhild Vik	Box 22, 3991 Brevik, Sandøyvegen 3	3950	BREVIK
Arne Yngvar Nilsen	Søndre Maiensveg 17	3950	BREVIK
Solveig Stamland Eriksen	Nordre Maiensveg 4	3950	Brevik
Naturvernforbundet i Telemark			
Nils Jørgen Stamland	Nedre Gyltemyr 29	3731	Skien
Marit Karlsen	Søndre Maiensveg 7	3950	BREVIK

Per Einar Halvorsen	Heistadtangen 22	3941	PORSGRUNN
Vidar Ballestad	Sundet 5	3950	BREVIK
GRENLAND HAVN IKS	Strømtangvegen 39	3950	BREVIK
Nils Kristian J Weber	Sundet 9	3950	Brevik
Ole Martin Stamland	Arne Garborgs Gate 103	3718	Skien
Grethe Marie Ø Knutsen	Sundet 1	3950	Brevik
Geir Olaf Haldorsen	Søndre Maiensveg 22	3950	Brevik
Freidun Cecilie Grue	Sundjordgata 31	3933	Porsgrunn
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Torgard	7485	TRONDHEIM
Norges Jeger- og Fiskerforbund avdeling Telemark	Bøgata 8	3800	BØ I TELEMARK
Tone Kringlebotn Bryn	Søndre Maiensveg 11	3950	Brevik
Jan Breili	Sandakervegen 11	3736	SKIEN
KYSTVERKET SØRØST	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Norsk Ornitologisk Forening avdeling Telemark	Postboks 1076 Gimsøy	3719	SKIEN
Rolf Harry Tande	Søndre Maiensveg 9	3950	Brevik
Brit Mortensen	Søndre Maiensveg 18	3950	BREVIK
Torhild Synnøve Weber	Sundet 9	3950	Brevik
Rambøll Norge AS v/Dypvik			
Porsgrunn kommune v/Lia			
Vidar Olaussen	Kølbrenna 120, 2388 Brumunddal, Søndre Maiensveg 16	3950	BREVIK
Leif Stjernholm Bryn	Søndre Maiensveg 11	3950	Brevik